

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **O. B.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2016, čj. DSH/3284/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 2. 2018, čj. 17 A 67/2016-47,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Horšovský Týn rozhodnutím ze dne 1. 2. 2016 uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu). Zmocněnec žalobce zadal do systému DopisOnline objednávku ke zpracování písemnosti (odvolání) v poslední den lhůty, dne 29. 2. 2016, odvolání ale Česká pošta zpracovala, vytiskla a zadala k přepravě až 2. 3. 2016. Odvolání žalovaný vyhodnotil jako opožděné.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou. Krajský soud žalobu zamítl, a to s odvoláním na právní názor vyslovený v usnesení (pozn. NSS: krajský soud nesprávně hovoří o „stanovisku“) rozšířeného senátu ze dne 19. 12. 2017, čj. 10 As 20/2017-49, dle něhož: „*Den elektronické objednávky služby DopisOnline přes webovou stránku*

https://online.postservis.cz, není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu".

[3] Proti rozsudku krajského soudu se brání žalobce (dále jen „stěžovatel") včasnou kasační stížností. V ní vytýká rozsudku nepřezkoumatelnost, dále detailně polemizuje s právním názorem krajského soudu.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Stěžovatel předně kritizuje, že krajský soud jen doslova převzal závěry rozšířeného senátu. Povinnost soudu odůvodnit své rozhodnutí údajně nelze nahradit pouhým odkazem na odůvodnění jiného rozhodnutí. Krajský soud se prý ani nijak nevyjádřil k argumentům, že stěžovatel odvolání podal včas.

[6] NSS k tomu uvádí, že krajský soud se na s. 3 a 4 mj. vypořádal s provedenými důkazy (podací lístek předložený stěžovatelem), s důkazy založenými ve správním spise (zejm. s odvoláním a obálkou, ve které bylo městskému úřadu odvolání doručeno), následně rekapituloval závěry rozšířeného senátu v usnesení čj. 10 As 20/2017-49 a poté je aplikoval na nynější věc. Upozornil, že zmocněnec stěžovatele zadal objednávku do systému DopisOnline dne 29. 2. 2016 (v poslední den lhůty), k vytvoření zásilky však došlo až o dva dny později. Podle NSS krajskému soudu nelze vyčítat, že zcela převzal argumentaci rozšířeného senátu, neboť rozšířený senát mj. popřel předchozí opačnou judikaturu některých krajských soudů i jedno izolované rozhodnutí NSS. Proto se krajský soud ani s další judikaturou vypořádávat nemusel. Odůvodnění rozsudku krajského soudu je přezkoumatelné.

[7] NSS jen dodává, že odkazuje-li stěžovatel na závěry rozsudku ze dne 31. 8. 2017, čj. 1 As 352/2016-36, ten se týkal jiné věci: tam krajský soud jen odkázal na několikero judikátů NSS, aniž by se vůbec zabýval korespondující argumentací žalobce. Ve věci nynější je situace zcela jiná – zde krajský soud důsledně vyšel z usnesení rozšířeného senátu, které řešilo věc v podstatě shodnou a které sjednotilo do té doby nejednotnou judikaturu.

[8] V klíčových pasážích kasační stížnosti stěžovatel polemizuje s názorem vysloveným v usnesení rozšířeného senátu čj. 10 As 20/2017-49. NSS ve zkratce připomíná, že rozšířený senát detailně analyzoval právní aspekty služby DopisOnline, a to pro případy, kdy podatel odeslal elektronicky objednávku v den předcházející dni vytvoření poštovní zásilky, o jejíž předání k poštovní přepravě jde. Aby mohla být vůbec nějaká zásilka předána k poštovní přepravě, musí být nejprve vytvořena, zdůraznil rozšířený senát s odkazem na § 2 písm. a) zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách. Z hlediska právních předpisů, tedy zákona o poštovních službách a správního řádu, je však pro určení okamžiku „podání" rozhodné datum, kdy zásilka skutečně fyzicky vznikla. Jakékoliv odlišné soukromoprávní ujednání mezi Českou poštou a jejími zákazníky, stejně jako případné odlišné očekávání podatele, je bez významu.

[9] Stěžovatel nyní tyto právní závěry rozšířeného senátu napadá. NSS k tomu připomíná, že ani judikatura rozšířeného senátu není nezměnitelná. Vyslovení právního názoru v jeho předchozím rozhodnutí nevytváří překážku tomu, aby byla rozšířenému

senátu v jiné věci postoupena věc s návrhem na změnu doposud zastávaného právního názoru (shodně usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 2. 2010, čj. 7 Afs 20/2007-73, č. 2055/2010 Sb. NSS, věc *VOP 014*, bod 13). NSS tedy zvážil, zda snad stěžovatel předkládá natolik pádné argumenty, které by mohly vyvolat změnu judikatury.

[10] Stěžovatel předně argumentuje tím, že není podstatné, kdy pošta zásilku vytiskne, vloží do obálky a začne zpracovávat. Podstatné dle něj je, kdy byla zásilka poště předána. Odkazuje též na korespondující judikaturu, např. na nález ze dne 1. 11. 2006, sp. zn. IV. ÚS 110/06 (N 202/43 SbNU 261). S tímto argumentem se však rozšířený senát vypořádal v bodě 42 usnesení čj. 10 As 20/2017-49. Nález sp. zn. IV. ÚS 110/06 se vztahoval na podání klasické listovní zásilky (fronty na poště, podání listovní zásilky těsně před půlnocí, rozpor zde byl mezi podacím lístkem a údajem na obálce). Dle Ústavního soudu v této věci byla lhůta zachována, je-li zásilka odevzdána orgánu, který má povinnost ji doručit. NSS se s tímto závěrem ztotožňuje, současně ale opakuje, že zmocněnec stěžovatele žádné *podání* poště dne 29. 2. 2016 neodevzdal, ale objednal *vytvoření podání (zásilky)*. Na základě objednávky službou DopisOnline vznikla České poště povinnost zásilku vytvořit. Pokud by Česká pošta z jakýchkoliv důvodů svou povinnost nesplnila (třebas proto, že elektronický soubor nahraný do systému DopisOnline byl zasažen virem, nebo z jakýchkoliv důvodů na straně České pošty), jistě by nešlo hovořit o tom, že podatel nějakou zásilku podal. Zásilka by totiž nikdy nevznikla.

[11] Nelze ani hovořit o tom, že by rozšířený senát pominul ústavní zásadu přednosti výkladu ústavně konformního před výkladem protiústavním. Porušení této zásady stěžovatel spatřuje v tom, že rozšířený senát zvolil pro něj výklad méně příznivý. S tím však nemůže NSS souhlasit. Zásada přednosti výkladu příznivějšího pro jednotlivce před výkladem méně příznivým (*In dubio pro libertate*, někdy zvaná *In dubio mitius*) skutečně představuje jednu ze základních zásad správního (resp. veřejného) práva. Tento princip však nelze vykládat natolik široce, že by jakoukoli odlišnou interpretaci právní normy měly správní orgány zohlednit jakožto dvojí výklad. Jak konstatoval Ústavní soud, „*v právním státě je třeba tvorbě právních předpisů věnovat nejvyšší péči. Přesto se však nelze vyhnout víceznačnostem, což plyne jak z povahy jazyka samotného, tak z abstraktnosti právních norem, jakož i z omezenosti lidského poznání, stejně jako z dynamické povahy sociální reality*“ [nález ze dne 29. 11. 2007 sp. zn. III. ÚS 783/06 (N 210/47 SbNU 709)]. Víceznačnost však musí přesáhnout obecně přijatelnou míru a musí jít o rovnocenný konkurenční výklad práva, ne pouze o výklad obtížně obhajitelný; v takové situaci aplikace zásady *In dubio pro libertate* nepřipadá v úvahu (srov. rozsudek ze dne 26. 11. 2015, čj. 10 As 187/2014-44, věc *multigate*, bod 42). Výklad prosazovaný stěžovatelem není dost dobře hajitelný, je nejen v rozporu s textem právního předpisu, ale je i absurdní („podání zásilky“ ještě předtím, než je zásilka vůbec vytvořena).

[12] V nynějším případě podle stěžovatele nebylo prokázáno, že k vytvoření zásilky nedošlo již 29. 2. 2016. Ani s tím však nelze souhlasit, k vytvoření zásilky evidentně došlo až 2. 3. 2016, jak plyne z údajů na obálce připojené k podání – odvolání adresovanému městskému úřadu. Zásilku podal zmocněnec stěžovatele 29. 2. 2016 v 18:53, dle tehdy platných podmínek služby DopisOnline proto pošta měla zásilku vytvořit až následující den, 1. 3. 2016 (v nynější věci přitom došlo z neznámých důvodů k vytvoření zásilky

dokonce až o dva dny později, 2. 3. 2016, což však již na uplynutí lhůty nemělo žádný vliv). Podací lístek sice uvádí jako datum podání 29. 2. 2016, tím je však nutno rozumět, s ohledem na specifickou povahu služby DopisOnline, objednávku na vytvoření zásilky; zásilka však v okamžiku objednávky *neexistuje*. Zásilka vznikne až v okamžiku vytištění a kompletace – tedy vytvoření obálky a umístění podání do obálky. Dokud zásilka není vytvořena, nemůže být samozřejmě ani podána, jak vysvětluje rozšířený senát v usnesení čj. 10 As 20/2017-49.

[13] Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že podací lístek není veřejná listina (tedy opět nesouhlasí s usnesením rozšířeného senátu čj. 10 As 20/2017-49, bod 40). V tomto ohledu je však stěžovatele třeba poučit, že veřejnou listinou jsou jen takové dokumenty, které jako veřejné listiny označí zákon. Podací lístek není žádným zákonem, přinejmenším v rozsahu správního řízení, označen za veřejnou listinu.

[14] NSS je přesvědčen, že využívá-li někdo službu typu DopisOnline, lze mu přičítat k tíži, že se detailně neseznámil s podmínkami poskytování této služby. Jde tedy plně k tíži stěžovatele, že využil v rámci své obrany v řízení před správním orgánem zmocněnce, který používal službu, s jejímiž obchodními podmínkami se (údajně) řádně neseznámil. Kdyby se totiž s těmito podmínkami řádně seznámil, zjistil by, že služba DopisOnline rozhodně není bezpečným způsobem doručování na konci lhůty k podání opravného prostředku.

[15] Akceptovatelné proto nejsou ani úvahy stěžovatele o tom, že byl podacím lístkem České pošty uveden v omyl. Vůbec pak již není srovnatelná situace nesprávného poučení soudu nebo správního orgánu o lhůtě k podání opravného prostředku, a podacího lístku, který uváděl v souladu s tehdejšími podmínkami služby DopisOnline datum zadání objednávky do systému.

[16] Na početné výtky stěžovatele směrem k postupu České pošty reaguje NSS tak, že i kdyby snad k nějakému pochybení České pošty došlo (což není třeba v tomto případě hodnotit), je to otázka soukromoprávního vztahu České pošty a podatele, *notabene* v situaci služby, zákonem o poštovních službách neupravené, jako je DopisOnline. NSS v tomto odkazuje na bod 35 usnesení rozšířeného senátu čj. 10 As 20/2017-49, podle něhož NSS „*ve své judikatuře vždy důsledně rozlišoval soukromoprávní ujednání mezi zákazníkem a Českou poštou, a naproti tomu veřejnoprávní povinnosti České pošty vyplývající ze zákona o poštovních službách a procesních předpisů typu správního řádu (srov. např. rozsudek ze dne 7. 4. 2015, čj. 3 As 178/2014-31, ve vztahu ke službě odnos zásilek, resp. rozsudek ze dne 30. 6. 2010, čj. 1 As 10/2010 - 47, ve vztahu ke službě dosílka). Ani v jednom z uváděných rozsudků nepřevážila (možná) opačná očekávání zákazníků České pošty*“.

[17] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 14. června 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu